

Letnik III.

v lažnjivi obleki.

Št. 19.

Izhaja po **dvakrat na mesec** v Ljubljani, kedar ga prebere in ne konfiscira policija. — Velja **celo leto** 3 gold., **pol leta** 1 gold. 50 kr. in **četrt leta** 80 kr. za vsacega brez ozira na stan, osebo in narodnost. — Posamezne številke se dobivajo, če jih kaj ostane, po 10 kr. v Giontini-jevi bukvarnici na velikem trgu. Vredništvo in opravnštvo (administracija) je na velikem trgu hiš. št. 3 v prvem nadstropju na ulice. Tam se sprejema denar.

Kdor ga bere in ga ni kupil, se bo, ako se zasači, ostro kaznoval.

Živili deklaranti!

Dobro ste se obnesli. Trinajst Vas je, nič več, pa napravite tako reč, kakor da bi Vas bilo veliko več. Trinajst Vas je, pa ste vendar tako pogumni, kakor so bili nekdanj turnarji na Jančah, katerih je bilo čez 60; kakor uni, pobegnate tudi Vi in to je junaško.

„Ali zmagati, ali pa teči“, to je Vaš in moj naslov. Če ne moremo družih lasati, pa tudi drugi nas ne bodo, čemu so nam pa noge? Precej od konca sem že mislil, da boste kaj tacega storili, ker ste možje zato. Po Vaših žilah ne teče ravno polževa kri, pa tudi slovenska ne, vsaj taka ne, da bi zavrela za domoljubje. Da bi imeli vselej le Slovenci in klerikalci v deželnem zboru prav, Vi pa nikoli, da bi Vaša beseda nikdar ne veljala, to ne sme biti, Vi ste navajeni le ukazovati in vse, kar vidite krog sebe, Vas mora ubogati in Vaših govorov nikdar devati na tisto rešeto, na katerem se preseja pamet.

Pa res! Vi, ktere je vlada dozda le božala, kateri ste dobivali vselej le sredico — drugi pa trdo skorjo — Vi bi morali poslušati z lastnimi ušesi, kedar se Vam očitajo grehi. In kakošni grehi! Niso to marveč največje zasluge? Vi nikdar ne grešite, Vi ne morete grešiti, za Vas ne velja beseda sv. pisma, „da vsak pravičen na dan po sedemkrat greši“, kajti Vi niste pravični, Vi ste nemškutarji in ustavoverci, ljudstvo Vas imenuje celó liberaluhe; o nemškutarjih, ustavovercih in liberalubih pa sv. pismo nič ne spregovori, tedaj je jasno, da Vi nikdar ne grešite, da ste v vsaki reči popolnoma nezmotljivi.

Prav tedaj storite, da Vas ni v deželni zbor. Med Slovenci in klerikalci za Vas ni prostora, deželni zbor ni turnarska „knajpa“, tudi ne kaka druga „oštarija“, kjer so konstitucijski shodi; deželno zborovanje tudi ni smešnica, da bi se ljudje smejali, kakor so se smejali Kromarju, Cenetu in Koreljnu I.

Potlej so pa tudi ljudje čudni. Prijela se jih je neka grda navada, da se Vam vedno posmehujejo in še celó pravijo, da bi bilo boljše, ko bi Vas sploh nikdar ne bilo v zbor. Preračunili so tudi, da dežela tistih 2000 gold., ktere bi bili Vi pojedli, lahko boljše porabi, da je boljše, če jih da beračem, kakor da bi ž njim Vas „futrala“.

Glejte, tako Vas svet sodi! Pravi, da niste družega delali, kakor ovire, da bi bil deželni zbor veliko prej izgotovil svoja opravila, ko bi tudi lansko leto Vas v zboru ne bilo. Pa tudi če ste notri, kaj pomaga to? Če se vsi od grozovitega Kromarja do krotkega grofa Thurn-a na noge postavite, ne enega predloga Vam ne sprejmó, vsacega nese tisti, kdor ga je skoval, v žepu zopet seboj.

Pa da bi Vi v takem zboru sedeli? Ne, ne, nikdar ne, če bi tudi hoteli, jaz Vas ne pustim, jaz, ki sem Vas vedno branil, v enomer zagovarjal, če ste se tudi včasih kaj zatelebal. Jaz nočem, da bi se ljudje mojim brambovcem smejali, kajti kdor se Vam smeje, se smeje meni, po čegar protekciji in priporočnji ste bili v zbor voljeni.

Tedaj le zunaj ostanite, je bolje za Vas, za me in za druge. Samo toliko pazite, da pri kakem zborovanju ne bošste vsi. Trinajst Vas je, trinajst jih pa, kakor pravi stara branjevka, ne sme biti pri mizi, če ne, eden iz med njih umre; rajše pokličite mene ali pa „rešpektarjovo kuharico“, da nas bo vsaj štirinajst, da se kaj ne zgodi.

Sicer ste mi pa vsi jako všeč, vsi ste možje, da Vam ni kmalu para; še kacih dvanajst takih, pa bi bilo dvakrat dva — pet. Do pet zna menda že vsak od Vas šteti, in potem je Avstrija rešena. Saj veste, da ovce, kedar jo volk pojé, nič več ne boli.

Da ste mi zdravi, kranjski deklaranti! Živili na veke!

„Brencelj,“

v imenu nemčurjev in mrčesov sploh.

Razglas.

Ljubljanski mestni očetje nameravajo v prihodnji seji skleniti sledeče:

„Da se zopet napolni mestna blagajnica, je slavnj naš mestni odbor sklenil, da si bo odslej prihranil vse petke, ktere so imeli dozdej berači, tako namreč, da bodo magistratni uradniki o petkih šli od hiše do hiše in prosili milih darov, kteri so se sicer dajali beračem, za potrebe mestnega odbora. Kakor do zdaj, se zamore tudi zanaprej vsak, kdor noče, da bi ga nadleževali mestni uradniki, o novem letu odkupiti.“ Tak bo dobil tablico, ktero sme na vrata pribiti. Taka-le bo:

Ravno tako se bodo pribile tružice po ulicah in po voglih bodo stali uradniki s klobukom v roki v beraču primerni obleki.

Kedaj se bo ta sklep storil in razglasil, to se še ne vé; sila potreben pa je že zdaj.

Vrečku.

Štjarske čitalnice so sklenile, v spominj zadnjih volitev napraviti besode s smešno igro, ktera se veselo konča. Najpripraviša se jim je zdela igra „Matiček se ženi.“ Vendar bodo, gledé zadnjih volitev, premenile naslov, tako da se bo igra imenovala: „Matiček kandidira.“ Ker bi Vas zna biti ta igra zanimivala, ste povabljeni k vsm besedam.

Preklic.

Podpisani s skesanim srcem rad pripozna, da je nemčurske poslance do zdaj vedno po krivem natočeval, da niso domoljubi, da jim ni mar za blagor ljudstva, da deželi več škodujejo, kakor koristijo.

Vsled te krive in napéne misli je tudi pri volitvah zoper nje agitiral in marsikomu spodnesel deželnega zbora sedež, de je potem vsedel se na tla.

Kako so se pa maščevali za tako jim storjeno krivico! Namestu da bi prišli v zbor in kljubovali Slovincem, glejte, sklenili so, izostati iz zbora. Je kdo že kdaj slišal o taki blagodušnosti, takem zatajevanji samega sebe? Vsemu se odpovedó v prid in blagor dežele, lepim, mehkim sedežem v zboru, čenčanju, da celó plači, ktero bi vlekli za svoje poslanstvo. In to ni malo, kakih 2000 tisuč goldinarjev prihranijo ubogi kranjski deželi. Slovenci niso tako dobrotljivi, oni hodijo zborovat na stroške dežele. Sedeži nemčurjev bodo ostali skoro novi, sedeži Slovincem pa se bodo nekaj ogulili, in tako trpi dežela škodo na svojem premoženji. —

To blago djanje nemškutarških poslancev bo dajalo lep izgled tudi drugim nemškutarjem, kteri se bodo odpovedali svojim službam, in tako bo naša dežela s časoma do dobrega iztrebljena. Ne bo to mar taka dobrota, da je ni take?

Slovenci! Odslej volite le nemškutarje v deželni zbor, ker na ta način se jih boste najprej znebili. Vsak, kdor bo voljen, bo izostal iz zbora in tako ne bomo imeli kmalu nobenega nemškutarja več med poslanci. Kar Slovenci z najboljšo voljo in z največim trudom ne dovršijo, pride potem samo po sebi.

Slovenski duh.

Ljubljanski gasilci

so sklenili v zadnjem zboru sprejeti latinsko prislovico:

FESTINA LENTE (počasi teci),

ker pravijo, da se najbolj podá njihovemu delovanji in kaže, kakih korakov gredo k ognju.

Slovenec mora biti.

To se je pokazalo v čisto nemškem mestu Celji, ktero je tako popolnoma nemško, da so še podgane in miši tam nemške. Toda Celje brez Slovincem je toliko, kakor „Brencelj“ brez nemškutarjev, kar bom tukaj jasno dokazal.

Slovenci v Celji niso postavili nobenega kandidata za mesto, ker menda ne eden Slovenec noče zastopati celjskih nemškutarjev. Tedaj bi se bila volitev vršila v najlepšem redu brez vsega boja. Pa brez boja ni zmage, ker Celjani niso imeli nobenega pravega sovražnika, so si pa enega namalali. Postavili so namreč sami Slovence za kandidata, ter ga pribili na vogle, se reče, ne Slovence, timveč le njegovo ime.

Na dan volitve so pokali v to sneženo trdnjavo, da je bilo joj, in res so sijajno zmagali. Zdaj se pa Celjani bahajo s to zmago! Bog jim daj srečo in pamet, vredni so obojega.

„Brencelj“ pa, kteri vsakemu rad kako pesmico na hrbet skuje, naredil jim je sledeče vrstice in pričakuje, da drugič ne bodo njega nabili na vogle, da bi potem pri volitvi tako grdo padel, kakor je bil gosp. dr. Nekerman izvoljen. Pesmica je kratka in se, kedar se neha, zopet od konca začne:

Vsak Celjan Če ga ni.
Je Slovan; Se nar'di.

Učni red Kočevske gimnazije.

1. razred. „Grad, ungrad.“
2. razred. „Ung'rad, g'rad.“
3. razred. „Hoch, nieder.“
4. razred. „Nieder, Hoch.“

Gospod Kromar in kmetič.

Gospod Kromar, ribenški Nemeec in poslanec slavnega kočevskega mesta, gre iz deželnega zbora, kjer je ravnokar imel glasovit govor za nemčursko stvar. — Na potu sreča kmeta, kteri si briše z ruto oči.

„No, oče, kaj Vam je, da se jokate?“ ga nagovori.

„Oh gospod“, reče kmetič, „v deželnem zboru sem bil in slišal Vaš govor.“

„No, no, kaj Vas je tako ginil, da se solzite?“

„To ravno ne, marveč, ko sem slišal, kako ste Vi govorili, se mi je milo storilo. Imam namreč sina v šoli in tako sem si mislil: Kaj bi bilo, ko bi moj sin kdaj tako daleč prišel, kakor Vi, gospod, da bi take otrobe vezal.“

Kaj je na to gospod Kromar rekel, ni zapisano.

Protest.

Ker se je po Ljubljani strosila govorica, da sem jaz naredil tisti protest, s katerim se 13 nemčurskih poslancev izgovarja, da ne gredo v deželni zbor, sem prisiljen, tukaj javno izreči, da tistega izgovora ali protesta jaz nisem naredil, dasiravno je dosti smešen.

„Brencelj.“

Pogovori.

Tine. Bog vé, ali sta Suppppan in Kaltenegger v ljubljanskem mestnem odboru tudi glasovala za pohvalo poslancev ljubljanskega mesta?

Tone. Meniš, da sta glasovala zoper to pohvalo?

Tine. I, no, mislil sem, da si sama sebi ne bosta dajala zaupnic.

Tone. Kdo jima jih bo pa dajal?

* * *

Jaka. V Kočevji so dobili nemško gimnazijo.

Jože. Iz tega se vidi, da se še zmiraj prezirajo želje narodov.

Jaka. Kako da?

Jože. Ker Kočevjarji bi morali dobiti gimnazijo s kočevskim učnim jezikom.

* * *

Tine. Tudi kočevsko mesto pošlje svojemu poslancu Kromerju pohvalo, da je izostal iz kranjskega deželnega zbora.

Jože. Prav ima. Menda se tudi Kočevjarjem bolje zdi, da Kromarja ni v zboru, kakor da bi bil. Nam se je to že davno tako zdelo.

* * *

Tone. Ljubljanska gasilna straža je meni všeč.

Jaka. Kako to?

Tone. Ker je jako natančna. K ognju pride vselej ravno tisti trenutek, kedar je že vse pogorelo. Kako neki to tako dobro vé?

Jaka. Jaz pa menim, da se je ogenj boji, ker vselej ravno takrat neha goreti, kedar se „fajerbêr“ pokaže.

Zanimiv prepir.

Kranjskih deklarantov je, kakor znano, ravno 13. Ta številka je nesrečna, ker vsaka stara baba dobro vé, da tisti, kateri je trinajsti, najprvi umre. Naših deklarantov pa nobeden noče prvi umreti, toraj noče tudi nobeden biti trinajsti. Zarad tega se je vnel med njimi prepir, kdo bo nesrečni trinajsti. Dozdaj ta prepir še ni končan in ves svet je radoveden, kako se bo končal, kdo bo med temi trinajstimi zadnji. Čakajmo, se bo videlo. —

Prekanjena opica.

(Stara basen.)

Opica, ktera rada posnema vse, kar vidi delati človeka, sedi na drevesu. Pride človek (Čeh), se vsede pod drevo in jame sezuvati svoje čevlje. Opici na drevesu, ktera je hodila bosa, so čevlji človeka tako všeč, da bi jih tudi rada imela, ker je videla človeka v njih tako moško postopati, da je kar zemlja donela. Toraj pazljivo gleda, kako človek obuva in sezuva svoje škornje.

Človek pa je še bolj zviti kakor opica, on jo je že davno lovil. Ko vidi od strani, da ga opica opazuje, si misli: „Čakaj, te bom že vjel“, pusti čevlji, pa le enega, pod drevesom, z drugim pa odide.

Komaj je odšel človek, skoči opica iz drevesa, vzame čevlji, ter ga pomeri na levo in desno nogo. Prav jej je, toda če ga obuče na desno, je leva bosa, če pa vtakne levo vanj, je bosa desna. Toraj skoči z obema nogama v čevlji in poskuša iti, a v tem hipu leži na tleh.

Človek, kateri je za grmovjem skrit opazoval početje opice, pripelje svojega prijatelja (Slovenca), oba skočita iz za grma in zakričita: „Jo že imava.“

Tako se je opica vjela, človek in njegov prijatelj sta se pa smejala.

Ta basen kaže, da opica vse rada posnema, da je pa to, kar posnema, včasih zelo smešno in da se jej jako slabo podá.

Imeniten pes.

Ko je znameniti gospod Grčar, sodnijski svetovalec in zagrizen nemškutar v Novem mestu, slišal, da bo najbrž dr. Bleiweis imenovan kranjski deželni glavar, je rekel:

„Komu ga bom pa predstavil? Svojemu pesu?“

Toraj je pes gospoda Grčarja tako imeniten, da si ga je izvolil za prijatelja, kteremu predstavlja svoje znanee in višee.

Morda ga tudi za svēt praša?

Oklic!

Podpisani magistrat naznanja in pomiri meščane s tem, da v Ljubljani dozda še ni kolere. Ta magistrat se tudi ne boji toliko kolere, kakor živišne kuge, ktere pa tudi zdaj še ni.

Ljubljanski magistrat.

Dokaz.

Mi smo rekli, da zdajni kranjski deželni zbor ni postaven. Na to se nam je vgovarjalo, da je postaven, ker ga vlada pripozna za postavnega.

To ni res. Vlada ga nikakor ne spozna za postavnega. Kdo je vlada? Kdo je vladal, kdo mora in sme vladati? Mi, nihče drugi. Mi pa ne spoznamo, da je ta zbor postaven in mi smo vlada. Toraj vlada ne pripozna, da bi bil kranjski deželni zbor postaven.

Nemčurski deklaranti.

Pojasnenje.

Nemški časniki so prinesli novico in tudi v kranjskem deželnem zboru se je govorilo, da sem jaz romal na Dunaj k shodu nemških ustavovernih poslancev. Vse to je grda laž, jaz nisem romal k shodu, marveč šel sem prašat svoje kočevske volilce, kateri po Dunaji pomorance in fige prodajajo, ali so zadovoljni z mano ali ne. Sicer jaz na Dunaji nimam nič opraviti, ker nikdar ne nesem krošnje sabo.

Kromar, s. r.
kočevski deklarant.

Pozor!

Ljubljanski mestni očetje so, kakor znano, da bi napolnili prazno kaso, sklenili na posodo vzeti 1 milijon goldinarjev. Sklep je storjen, vse natanko preračuneno, kam se bo denar vteknil, ljudje, kateri ga hočejo vzeti, so že tudi pripravljeni, in tako je vse v najlepšem redu, samo da tistega še ni, ki bi jim ta milijon posodil.

Ker se ta mož do zdaj še ni najdel, so mestni očetje nekako v zadregi. Toraj so se obrnili do „Brenceljna“, da bi on bil porok, da se bodo plačevale obresti in denar o svojem času nazaj dal.

„Brencelj“, postrežljiv kakor je, prevzame rad poroštvo; on je tedaj porok, da se bo denar nazaj dal in obresti plačevale.

Zdaj pa le na noge, bogatini in vsi, kateri ne veste z denarjem kam! Tako lepe priliko, denar dati v dobre roke, ne bo kmalu. Kdor več posodi, temu bodo mestni očetje več dolžni, pa tudi mal znesek se bo radostno sprejel.

„Brencelj“, kapitalist.

Odboru tržaške razstave.

Osnovatelji tržaške razstave se jako čudijo, da dohaja tako malo ljudi jo obiskovat.

Gospodje! To je vse zaradi tega, ker niste volili „Brenceljna“ v dotični odbor. Da bi ga bili volili, bi vam bil svetoval, da pošljete z laškimi vabili in naznanil vred v vsako mesto tudi nekaj laških slovnice. To se vendar ne more zahtevati od Nemcev, Slovencev itd., da bi se zaradi tržaške razstave učili laški jezik, in če že to, vsaj se ne sme zahtevati, da bi si laške slovnice sami kupili.

Toraj kedar boste h kaki razstavi vabili po laških povabilih, ne pozabite poslati s povabili vred tudi primerno število laških gramatik. To ne bo škodovalo.

Naznanilo.

Pastirjem in pastaricam v dolski okolici naznanjam, da bom v kratkem s svojim pesom zopet pričel svoj misijon ter nadaljeval že začeti predmet, namreč, da ni treba hoditi v cerkev ter poslušati pridig duhovščine, ker so le za obojne stare babe.

Tudi se priporočam slavnemu društvu „Sokol“ s ponudbo, da prevzamem vodstvo vse priprave za slovesen sprejem, kedar bo šlo na Dolsko.

Winkler iz ceste,
trgovec in prostovoljni nemčurski
misijonar za dolsko okolico.

Zastavica.

(4 zlogi.)

Prva dva zloga pomenita neko stvar, ktera vedno služi.

Zadnje dve pa pomenite dve grčasti stvari, na kterih se marsikaj natakne. Ti stvari ste si zelo podobni.

Vse štiri pomenijo človeške podobe, ktere se nahajajo po vseh deželah, dasiravno so še le pred kratkem znajdene. Na Kranjskem jih je zdaj 13, in ti so bili poprej vladi to, kar pomenita prva dva sloga.

(Rešitev prihodnjič.)

Silno.

Dasiravno je „Brencelj“ že dostikrat opominjal lene svoje naročnike, da bi poslali soldov, se vendar to ne zgodi, kakor bi bilo želeti. Menite, da Vi kasni, da bo zaradi Vas tudi on 1 milijon na posodo jemal, da bo mogel izhajati! Res bi bilo skoro treba! Pošljite, pošljite, saj je pošt dovolj po vsem svetu!

Rešitev zastavice v zadnjem „Brencelju“.

Krajcar — sold — keber.

„Brencelj“ piše:

Gosp. Janez Kapler, posestnik pri sv. Duhu pri Krškem. Da Vi niste tisti Janez Kapler, kateri je imenovan v „Brencelju“ št. 16., vidite že iz tega, da je oni poleg Škofje Loke marveč Vi ste priden plačevalec in toraj zvest prijatelj muhe. — Da bi bili vsi taki!